

СТОИЛ СТОИЛОВ ЧОВЕЧНОСТ

chitanka.info

Срещнаха ги с порой от метателни копия. Те побързаха да се укрият зад стените на своя кораб.

Прибраха се в кают-компанията. Гравитационната защита беше включена. Никакво живо същество не може да се приближи, без невидимата жилава еманация на Q-полето да го отхвърли като топка назад. Космонавтите се наместиха в удобните кресла. Така леко им беше без бронираните скафандри.

Историкът постави върху масата тежко метателно копие. Големият като юмрук нефритов връх беше закрепен с ремъци за възлеста тояга.

— Среден палеолит. Върхът е обработен чрез ретуш. Но тези... — историкът беше затруднен, тъй като за първи път срещаше разумни същества в този галактически рейс — ... тези туземци познават ремъчната копиеметалка. Вижте жлебчето в долния край на оръжието. С такова копие може да се поразяват едри животни, каквито изглежда тук има в изобилие.

Биологът включи прожекционния апарат и върху матовия екран се появи изображение на двукрако същество, вдигнало копие на удар.

— Хомо фабрис — работещ човек, който неотклонно върви в своето развитие към хомо сапиенс. Той уверено е стъпил на задните си крака. Предните му крайници са станали вече ръце: палецът е противопоставен на останалите четири пръста. Черепната кутия е обемиста. Челото е все още полегато и надвеждните дъги са ясно изразени. Долната челюст е масивна и тежка. Поради това вратните и гръбначните мускули са прекалено развити. Личи си, че този хомо фабрис все още използва зъбите си като оръжие и сечиво! По външни анатомически признаци и по реакции едва ли се отличава от земния неандерталец. Следователно той е преходно звено между човекообразен примат и най-висшия организъм — мислещия човек.

— Съгласен! — обади се историкът. — Тези човеци имат чувство за общност и общи интереси. Те си служат поради това с бавно нарастващ речников минимум. Ние се уверихме, че те могат да реализират сложни съвместни действия като засада, нападение и преследване. Само бронетранспортърът им попречи да ни отрежат пътя за отстъпление и да ни обкръжат... Доказателство, че са добри ловци на едри и опасни хищници.

Той погали нефритовия връх на оръжието и продължи:

— Въпреки скафандрите ние доста си приличаме. Това обстоятелство не им попречи да ни нападнат. Следователно имат вече навика да воюват помежду си. Те знаят границите на своята ловна територия и поддържат своя суверенитет върху нея с оръжие. Всеки чужденец е враг и трябва да умре. Нормално! По този път на интелектуално и обществено развитие са минали нашите далечни предци. Аналогични условия винаги водят до един и същ резултат!

Биологът угаси прожекционния апарат:

— Това са заключения от първия контакт. Нашите апаратури ще обработят след няколко часа всички данни за тукашните представители на най-висшия биологически вид. А грижливото изследване на живи образци ще започне след ден-два.

Капитанът се навъси:

— Позволете ми да съобщя физико-географски данни за планетата... — той прочете серия от цифрови означения. — Както чухте, условията не се различават кой знае колко от земните. Първите сведения на геоложкото разузнаване отбелязват огромни запаси на ураний, платина, актиний, иридий, диаманти, нефт. Растителният и животинският свят са разнообразни. С една дума: за изследователите тук има много работа. Планетата заслужава да бъде включена в нашата стопанска система. Но ние открихме развиващи се същества, бъдещи наши братя по разум и по възможности. Една колонизация неминуемо ще доведе тукашния хомо фабрис до невероятен по сила психически трус. Знаем вече какъв е резултатът от прибързани контакти при заселване на други планети. Неминуема смърт за онези, които се намират в по-низш стадий на духовно развитие. Никакъв хуманизъм не може да предотврати последиците от една катастрофална смяна на представи и привички. Да не забравяме, че понякога цивилизацията е смърт! За съществата с нестабилна физиологична настройка. Ние сме длъжни да не допуснем това!

Екипажът на линейния супер „Одисей“ мълчеше. Те знаеха какво е позволено и какво не в трансгалактическите рейсове. Експедиционният закон изрично забранява да се причинява каквато и да е вреда на всяко разумно същество, докато от това не зависи безопасността поне на трима души. А тук беше обратното. Петима мъже трябваше да решат съдбата на цял един свят, на едно бъдещо

човечество, разположено върху трите континента на планетата. Невероятно трудна работа!

Кибернетикът предложи неочаквано:

— Универсалният биомутатор! Лъчевият скалпел е велик художник. Ние можем за няколко години да изменим така наследствеността на този хомо фабрис, че да го направим разумен човек. Аз ще подготвя нужната програма. Биологът ще състави и реши своята част от уравнението. Ето изход!

— Отлична идея! — биологът стана и развълнувано закри. — Какво по-добро можем да измислим? Помислете си! Само за няколко години ще ги превърнем в наши съвременници по облик и дух, по знания и възможности. Ние ще развием техния език и ще им дадем нашите знания. И когато отлетим, тукашните хора сами ще влязат във връзка с Великия Планетарен Съюз.

— Как ще осъществите това? — капитанът се наведе над младия учен като струтваща се канара.

— Ще подберем най-здравите екземпляри от двата пола. Ще ги заселим в подходящ район с гравитационна защита. Ще осигурим условия за бързо размножаване чрез изобилно хранене, медицински контрол и премахване на всякаква опасност. Населението е малочислено и ние можем да се справим с такава задача. За десет палубни години ще имаме десет поколения с нашите физически и умствени възможности. Електронните информатори ще ги очовечат. Това ще бъде работа! За десет години да реализираме биологичен и исторически процес, който протича за половин милион години!

— Това ще бъде интересен социологически експеримент! — доволен потвърди историкът. — Биологичен скок, съпроводен с преминаване в ерата на Вечния Граждански Мир.

— А останалите? — запита капитанът.

— Да! Какво ще правите с останалите? — като ехо се обади борд-инженерът.

Историкът се усмихна:

— Нашият приятел не се изрази точно. В такива условия на живот старците и недъгавите са само няколко процента. Защото суровата действителност прави своя безмилостен подбор. Само най-здравите и най-приспособимите получават възможността да възпроизведат своя род. Само младите имат право на потомство, сиреч

— на биологично безсмъртие. При разкопките на земни палеолитични жилища учените установиха, че в онези времена хората рядко са надживявали 30 години. Следователно ние ще работим с 97–98% от населението на планетата. А останалите три процента... В рискованото ежедневие на първобитния човек те винаги са първата жертва. Защо и ние да ги щадим, когато става дума за едно наистина по-добро бъдеще?

— Как? — капитанът беше неумолим. Опитът на този закален в опасни експедиции човек трябваше да превъзмогне младостта на останалите, тяхната незряла и егоистична влюбеност в самата наука.

Биологът се намръщи:

— Не става дума да приложим ефтаназията, целесъобразната смърт. Напротив! Те ще бъдат оставени в нормалните условия на живот допреди експеримента и сами ще загинат.

— Какво да се прави? — вдигна рамене историкът. — Закон на еволюцията!

— Добре. А другите?

— Те ще станат мислещи същества! Човеци! — биологът недоумяваше. — Нима в това има нещо лошо?

Капитанът се опита да раздвижи устните си в подобие на усмивка — толкова силен беше гневът, който трябваше да обуздае:

— В това, разбира се, няма нищо лошо! Но само при едно условие: те сами да осъществят своята еволюция. Иначе вашите духовни рожби ще бъдат продукция на универсалния биомутатор и на информационната електроника. Те ще получат развито тяло и развит мозък без никакво усилие. Ще бъдат някакви човекоподобни чучела, натъпкани с чужди усилия и с чужди мисли! Каква ще бъде собствената им заслуга в това очовечаване? Зад тях не ще застанат десетки хиляди поколения на един биологичен вид, хилядите поколения на един човешки род. Вашият обезпечен с гравитационна защита и храна рай не е нищо друго освен скотовъдна ферма за отглеждане на лъжечовеци!

Той се обърна с гръб към тях и след като помълча, отряза:

— Зурлата на свинята винаги е в коритото, но това не я прави мислещо същество!

— Какво предлагаш, капитане?

— Капитанът не предлага. Той заповядва. Но сега аз съм длъжен да ви покажа какъв е нашият дълг. Нека тези работещи същества сами да изминат пътя, който двама от нас предоставят на електрониката. Сами да платят тежката цена, срещу която могат да станат хора. Оставете ги да търсят истината под светлината на кладите и алхимическите огнища. Да минат през войни, заробвания и революция. Нека те се лутат и грешат, за да бъдат човеци!

— Ще се откажем ли от колонизацията?

— Да. От днес техният свят е под карантина. Ще оставим на вечна орбита сигнален буй, който ще предупреждава, че тук никой няма право да слиза. Това също е закон и вие отлично го знаете.

Над каюткомпанията легна като гигантска длан волята на един човек. На екипажа оставаше само едно — подчинението. Думата на капитана беше закон и нещо повече от закон. Мъжете смътно чувствуваха зад неговото решение някаква неуловима в своята простота човешка мъдрост. След време заповедта му щеше да стане тяхно вътрешно убеждение. А дотогава истината има нужда от желязната юзда на принудата.

— Изчислете данните за сигналния спътник! След час отлитаме!

— Какъв ще бъде карантинният срок? — тихо запита кибернетикът.

Капитанът едва сега се обърна. В очите му припламнаха весели искрици. Той отговори бавно и отчетливо, като че ли диктуваше труден текст на чужд език:

— Петстотин хиляди години! Петстотин хиляди!

Публикувано в списание „Наука и техника за младежта“, брой
4/1965 г.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.